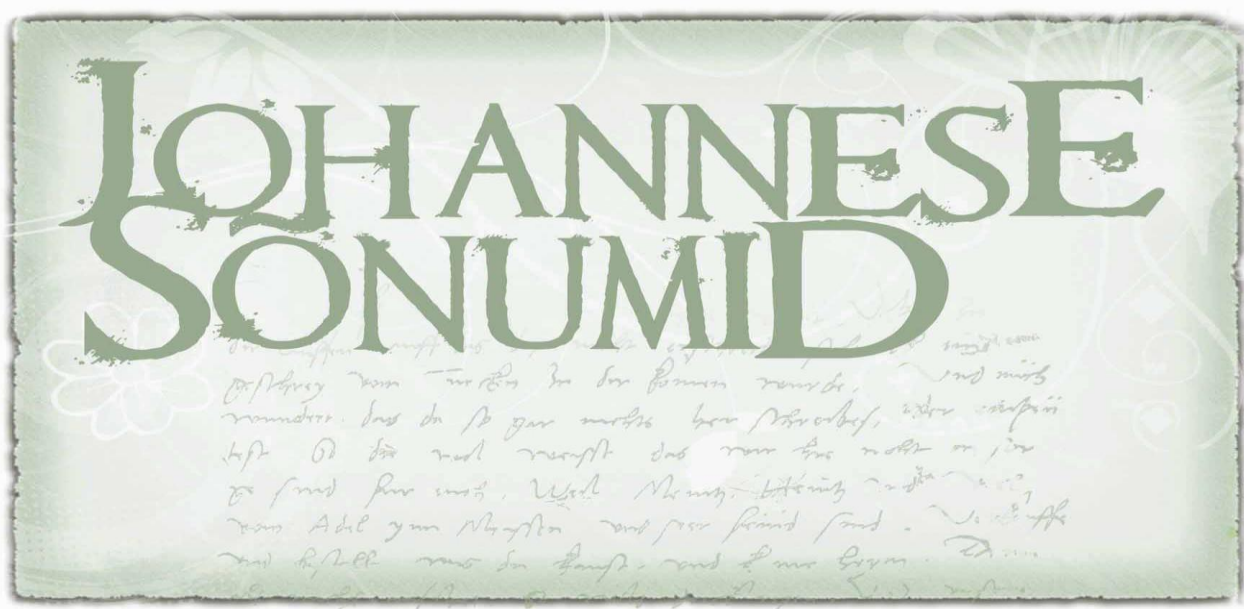

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus DETSEMBER 2017

ADVENTUS DOMINI.

Advent on ettevalmistusaeg ja teiste peale mõtlemise aeg. Adventi sisu ei piirdu ostlemise, adventiürituste, kirikukontsertide ja kõigi muude ilusate kommete täitmisega. Kui nii, siis jäävad adventinädalad vaid tühjaks askeldamiseks. Adventiaeg on aasta erilisem aeg siis kui taipame seda aega kasutada oma suhte korraldamisele oma ligimese ja oma Jumalaga.

Esimesel adventil algab uus kirikuaasta. Aasta algab ootamise ajaga: Kas ei oleks loogilisem, kui uus kirikuaasta algaks kohe suurte pühade - jõuludega? Kas kõige tähtsam püha ei oleks parim kirikuaasta algus? Miks kõigepealt ootamine?

Adventiajal me ootame ja valmistume selleks suureks imeks, mis teostus Petlemma tallis: Jumal ise tuleb inimeste juurde, et olla üks meie hulgast. Ta tuleb alanduses ja armastuses. Jumal ei tule ette teatamata, ta tahab, et me valmistuksime teda vastu võtma. Sellepärast kuuleme adventiaja jumalateenistustel piiblitlugemisi Messia ootusest. Me kuuleme, mida räägib prohvet Jesaja. Me kuuleme, kuidas ingel ilmub unes Joosepile ja valmistab teda ette, et Maarja, tema kihlatu, toob ilmale erilise poja. Adventiaja teine oluline sõnum on see, et Jeesus tuleb tagasi siia maailma siis juba võitjana ja kohtumõistjana.

Adventiaja äratushüüd on: „Õo on lõpule jõudmas ja päev on lähedal.” Kas oskame märgata uue päeva märke? Tuleb hoiduda üksikkogemuste üldistamisest nii negatiivses kui ka positiivses võtmes. Kui ollakse ärkvel, tuleb kiiresti alustada päevatööd. Tegemist jätkub nii adventiks kui ka kogu kirikuaastaks!

Adventiaeg reformatsiooni juubeliaastal, Eesti Kiriku 100. aastal ja valmistudes Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks on eriline. Kõigest saab täpsemalt lugeda Lääne praostkonna aastakirjades Scripta Annalia 2017.

Õnnistatud adventiaega ja alanud uut kirikuaastat.

Tiit Salumäe
Piiskop

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA DETSEMBRIS.

R, 1. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal). **Kl 15** Kaunimad jõululaulud (soome keeles). Teenivad Markku Päiviö ja Toto Hannele Päiviö. Orelil Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 18** pidulik jumalateenistus, Soome 100. Teenib piiskop Tiit Salumäe. Pärnu M. Lüdigi nim Meeskoor. Koori juhatab Evelin Mei. Kontsertmeister Tiia Hermann. (toomkirik).

L, 2. detsember kl 17 adventikontsert-mõtisklus. Robert Jürjendal (kitarrid) ja Jaan Tammsalu (sõnad ja mõtted). Vaba sissepääs (toomkirik). **Kl 18** adventiküünla süütamine Lossiplatsil. Teenivad õpetaja Küllike Valk ja Kristo Hüdsi. Laulavad Laulustuudio DO RE MI lapsed, juhatab Anne Pääsuke.

P, 3. detsember kl 11 I advendi jumalateenistus armulauaga. Teema: Sinu Kuningas tuleb alandlikkuses. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Laulab Paul Ruudi Kergemuusikakoor. Juhatab Paul Ruudi. Organist Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 12** adventikontsert. Paul Ruudi Kergemuusikakoor. Juhatab Paul Ruudi. (toomkirik, vaba annetusega); **kl 16** adventikontsert. Laste-, poiste- ja segakoorid ning Haapsalu Kammerorkester. Solist Birgit. Dirigent Lehari Kaustel (Sissepääs annetusega, toomkirik).

T, 5. detsember kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 8. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 18** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 9. detsember kl 16 adventikontsert. Segakoor Noorus. Dirigendid Maarja Helstein ja Taavi Hark. Kaastegevad Assia Cunego (harf) Anna-Liisa Eller (kannel). (Sissepääs annetusega; toomkirik).

P, 10. detsember kl 11 II advendi jumalateenistus armulauaga. Teema: Sinu Kuningas tuleb kirkuses. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kristo Hüdsi ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe. (toomkirik). **Kl 16** adventikontsert. Naiskoor Vanaemad. Juhatavad Silvia Mellik ja Reet Ratassepp. Orelil Õne-Ann Roosvee. Kaastegev naisansambel Nostalgia, juhendaja Tiina Palm, solist Leonhard Kelle (bariton). Kavas: S. Gardare, P. Rips-Laul, A.-M. Salumäe, S. Kaasik, K. Nystedt, H. Nyberg, M. Filke Missa in honorem St.Caroli Borromaei op.80 (Sissepääs annetusega, toomkirik)

T, 12. detsember kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 15. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal). **Kl 18** segakoori proov (Jaanisaal).

L, 16. detsember kl 16 Haapsalu muusikakooli jõulukontsert (Sissepääs annetusega, Jaani kirik). **Kl 19** adventikontsert. Hopneri Kammerkoor. Dirigent Karin Rööp. Klaveril Helen Aun. (sissepääs annetusega, toomkirik)

P, 17. detsember kl 11 III advendi jumalateenistus armulauaga Teema: Valmistage Issandale teed. Teenivad vikaarõpetaja Aarne Lätte, Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Laulab koguduse segakoor. Organist Lia Salumäe (toomkirik). **K 17** kontsert „Jõuluootus“. Tütarlastekoor Canzone ja Haapsalu Kammerkoor. Dirigent Ulrika Grauberg. (vaba sissepääs, toomkirik).

K, 20. detsember kl 19 kontsert „Jõulud maal“. Esinevad: Mari-Liis Uiho (viul), Heiki Mätlik (kitarr) ja Andres Uiho (orel). (piletiga, toomkirik).

N, 21. detsember kl 12.30 Läänemaa Ühisgümnaasiumi jõulukontsert (toomkirik). **Kl 17** Haapsalu Linna Algkooli jõulukontsert (toomkirik).

R, 22. detsember kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 18**. Jõulukontsert. Esineb kelladeansambel Arsis ja Ivo Posti (kontratenor), kaastegev Arsise noorte ansambel. (piletiga, toomkirik)

P, 24. detsember kl 11 IV advendi jumalateenistus armulauaga Teema: Issand on lähedal. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 17** jõuluõhtu jumalateenistus. Laulab koguduse segakoor. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 22** jõuluöö missa. Teenivad piiskop Tiit Salumäe... Solist Endrik Üksvärav. (toomkirik)

E, 25. detsember kl 12 I jõulupüha jumalateenistus armulauaga. Teema: Sõna sai lihaks. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Laulab toomkoor. Organist Lia Salumäe (toomkirik).

K, 27. detsember kl 16.15 jõulupalvus De la Gardie hooldekodus; **kl 18** Johannesepäeva kontsert-aktus. Kiili vanamuusikaansambel ja solistid. Koguduse teenetemärgi üleandmine linnapea Urmas Suklesele. Vaba sissepääs. (toomkirik).

P, 31.detsember kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Püha perekond. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 17** vana-aasta jumalateenistus. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Laulab koguduse segakoor (toomkirik); **kl 23.15** sylvester vigilia. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kristo Hüdsi (toomkirik).

E, 1. jaanuar kl 12 uusaasta jumalateenistus. Jeesuse nimepäev. Teema: Jeesuse nimel. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (toomkirik).

R, 5. jaanuar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

L, 6. jaanuar kl 16 Kolmekuningapäeva kontsert- jumalateenistus „Veel kord jõululaulud“. Laulavad koguduse koorid. (toomkirik)

Jumalateenistused kuni vaikselaupäevani 31.märtsini toimuvad Jaani kirikus.

PIISKOPI ADVENDI- JA JÕULUTERVITUS AD 2017.

„Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.“ (Jh 3: 16)

See salm on üks tuntumaid Uues Testamendis või isegi kogu Piiblis. Teksti alguses toob evangelist esile ainulaadse selgituse, kuidas Jumal maailma on armastanud. Ta on üks kord ja väga erilisel viisil ning ajahetkel maailma armastanud üksnes Temale omasel ja ainuvõimalikul moel - andnud oma Poja. Milline on maailma vastus sellele? Evangeeliumi proloog Jh 1:1-14 annab mõista, kuidas maailm ja Iisrael on tõelise valguse tagasi lükanud - omad ei võtnud teda vastu. Sellest lähtub ka Johannese sõnastatud palve, et Jumal hoiaks meid kurja eest, et me saaksime selles maailmas anda tunnistust ning maailm hakkaks uskuma. Uskumine on olevikuline - see, kes usub (uskuja), see saab, saaks ehk võiks saada igavese elu.

Vana lugu räägib, kuidas kord saadeti keegi taevast maa peale, et ta tooks Jumalale selle, mis on kõige väärtuslikum kogu maailmas. Saadik pidi mitu korda edasi-tagasi käima, sest ta ei suutnud kuidagi leida seda kõige kallimat. Küll tõi ta märtrite verd, küll puruvaestelt veel vaesematele annetatud raha, küll ustava preestri kasutatud pühakirja, küll tolmu misjonäride jalanõudelt. Viimaks tuli ta, kaasas pisarad, mille oli valanud keegi karestunud sõjamees, kui ta vaatles poisikest, kes lohutas sellesama sõjamehe poolt ära hirmutatud väikest tüdrukut. Just need vana sõjamehe kahetsuspisarad võttis Jumal vastu kui kõige kallima, mis maailmal on Talle anda.

„Nõnda on Jumal maailma armastanud ...“ Kui paneme selles kuldsalmis rõhu sõnale "Jumal", siis võime küsida: kui Jumal on maailma nii erilisel moel armastanud, siis kuidas jumalanäolise looduna armastan mina maailma? Mis on see, mida ma siin maailmas armastan? Armastan oma lähedasi, peret, maad, kodu. Armastan puhast loodust, merd, metsa, päikest ja tähistaevast. Armastan muusikat, kunsti ja raamatuid. Armastan meelt lahutada – reisida ja hästi süüa. Meie armastusel on erinevate objektide puhul erinev määr. Teoreetiliselt võib meie elus olla tähtsuse järjekord isegi paigas – kuidas see aga praktikas välja kukub, on iseküsimus. Küsigem edasi: kuidas armastame oma lähedasi ja mismoodi seda väljendame? Kas ja kuidas olen viimasel ajal oma kõige lähemate suhtes käitunud? Kas olen neid tõeliselt armastanud? Kas nemad on ka tundnud ja kogenud, et ma neid armastan või eksisteerib see armastus ainult minu peas või abielutunnistuse kaante vahel? Ja kui paljuks ma olen nende nimel, selle armastuse pärast, valmis? Kutsun Sind neile küsimustele mõtlema.

Peapiiskop Edgar Hark, kes mind Kodavere kirikus ristas, ütleb sellele tekstile peetud jõulujutluses 1972. aastal: „Jumala armastus ilmub täna aga kõigepealt neile, kes on patused, eksijad, kelle südameis valitseb tigidus ja kurjus. Sina ja mina oleme ka nende hulgas. Me oleme hukkamõistetud inimesed. Ent selles on Jumala armastuse sügavus: Ta tuleb Jeesuses Kristuses ja kingib meile Kolgata risti läbi meie kõikide pattude andeksandmise. Meie võlg Jumalale on suurem kui me seda iial kinni katta suudaksime. Me oleksime igavesti kadunud, kui ei oleks tema imelist armastust, millega tema meid Jeesuses Kristuses on armastanud, meie võla kustutanud ja selle läbi kinkinud meile uue alguse. Selles on ristiusu tuum ja olemus. Meist aga oleneb, kas me selle vastu võtame või tagasi läkitame.“ (Edgar Hark „Et oleks rahu“ Tallinn 1990)

Soovin kaasinimese märkamist ja rõõmsat valmistamist Kristuse sündimise pühadeks!

Haapsalus adventiajal 2017

Tiit Salumäe
Piiskop

TRÜKIST ON ILMUNUD SCRIPTA ANNALIA 2017.

Äsja trükist tulnud Scripta Annalia 2017 võtab kokku Lääne praostkonna koguduste selle aasta peamised sündmused.

„Selles aastakirjas ei ole ruumi kirjutada kõike, mida meie kogudused on 2017. aastal teinud, leiame siit vaid tähtsamaid killukesi ja peegeldusi,“ kirjutab praost Leevi Reinaru Scriptas ja lisab, et need kaante vahele koondatud killud annavad siiski ettekujutuse koguduste elust ja tegemistest.

Scripta kajastab reformatsiooni 500. aasta ja Eesti Vabariigi 100. aasta juubeli sündmusi, aga arutatakse ka selle üle, kuidas hakkab koguduste elu mõjutama haldusreform. Piiskop Tiit Salumäe leiab, et pärast haldusreformi võib kogudustest saada oma piirkonna suurim ühendus ja see tähendab, et koguduse kui kogukonnakeskuse tähtsus suureneb.

Tiit Salumäe teatab veel, et paneb tuleva aasta lõpus maha Haapsalu koguduse õpetaja ameti, kuid jääb ka edaspidi Haapsalu ja kogudusega seotuks. Salumäe jätkab piiskopina Lääne, Järva ja Viru praostkonnas ning Euroopa diasporaas.

Eesti barokiajastu andekaima puunikerdaja Christin Ackermanni skulptuuride uurimisest Martna ja Karuse kirikus annab Ackermanni uurimisrühma nimel ülevaate professor Hilkka Hiip.

Teoloog Karin Teder arutleb küsimuse üle, kuidas elada kristlasena ilmalikus maailmas ja kuidas toimida, kui kiriku tõed lähevad vastuollu ilmaliku ühiskonna tõdedega. Ta ütleb Martin Lutheri õpetusele toetudes, et kristlasel, ka vaimulikul, on kohustus sekkuda, kui ilmalik võim läheb Jumala seatud tõdedega vastuollu.

Aastakirjade 24 leheküljel saavad sõna kõik Lääne praostkonna 16 kogudust. Vaheleht „Jõuluaeg“ toob ära praostkonna koguduste jõuluaja jumalateenistused jm sündmused.

Scripta Annalia nime all ilmub praostkonna aastakiri 2005. aastast. Enne seda kandis väljaanne kümme aastat Jõululehe nime. Aastakirjade väljaandmist toetab Schmalkaldeni dekanaat, kellega Lääne praostkonnal on sõprussuhted.

Scripta Annaliat levitatakse praostkonna koguduste kaudu, elektrooniliselt saab seda lugeda koguduse koduleheküljelt.

Lehte Ilves

KOGUDUSE NÕUKOGU PIDAS KOOSOLEKU.

19. novembril toimus Jaani kirikus koguduse nõukogu koosolek. Alguspalve luges piiskop Tiit Salumäe ja juhatas koosolekut. Protokollis koguduse sekretär Lydia Kalda. Valdav enamus nõukogu liikmetest oli kohal ja külalisena viibis koosolekul praktikant Kristo Hüdsi.

Päevakorras oli: ülevaade koguduse tegevusest 2017. aastal; koguduse teenetemärgi nominendi kinnitamine; koguduse tegevuskava 2018-2019 ja koguduse maksude kehtestamine. Lõpupalve pidas Kristo Hüdsi.

Koguduse teenetemärgi nominendiks kinnitati üksmeelselt juhatuse poolt esitatud kandidaat Urmas Sukles. Urmas Sukles on erialalt arst. Haapsalu linnapea on ta olnud aastatel 1993-2002, taas alates aastast 2009 ja jätkab ka pärast ühinemist Ridala vallaga. Tal on suured teened Haapsalu piiskopilinnuse arenduses ja töös. Linnapeana on ta alati toetanud koguduse tööd. Tema ettepanekul valiti Haapsalu ja Ridala valla ühinemislepingu allakirjutamiseks Toomkirik. Ta on head tööd teinud Haapsalu arendamisel tuntud turismilinnaks.

Teenetemärgi üleandmine toimub johannesepäeval, 27.detsembril kontsert-aktusel Toomkirikus. Olete kõik väga oodatud!

Tegevuskava 2018-2019 ülevaate tegi juhatuse aseesimees Kristi Aijärv. Koguduse maksude eelnõu esitas juhatuse esimees Madis Kütt. Tegevuskava ja koguduse maksud kinnitas nõukogu üksmeelselt. Praktikant Kristo Hüdsi pidas lõpupalvuse, ühiselt lauldi lõpulaul.

Pärast koosoleku lõppu jäi enamus kohalviibijaist veel Jaani kirikusse Pühakirja ja lauluraamatute näitust uudistama.

Sirje Jätsa

EELK XXX KIRIKUKOGU VALIS KIRIKUVALITSUSE.

28. novembril 2017 valis kirikukogu konsistooriumi kantsleri ja assessorid järgmiseks neljaks aastaks. Uus kirikuvalitsus sai ametisse õnnistatud Tallinna Püha Vaimu kirikus.

Kantsleriks valiti vaimulik **Andrus Mõttus**.

Assessoriteks valiti ja vastutusvaldkonnaks kinnitati:

Assessor **Katrin-Helena Melder** – *misjon, kiriklik laste- ja noorsootöö*, sh kõik, mis seotud evangelisatsiooniga, sise-, välis- ja võrgu(interneti)misjoniga, kristliku kasvatuses kogudustes, laste- ja noortelaagritega, kateheesiga ja leeritööga.

Assessor **Kadri Eliisabet Pöder** – *rahvusvahelised ja oikumeenilised suhted*, sh kõik, mis seotud suhetega partnerkirikutega, osaduskondadega ja koostööga rahvusvahelistes oikumeenilistes organisatsioonides ja EKN-is.

Assessor **Ove Sander** – *diakoonia-, hoolekandetöö*, sh kõik, mis seotud organiseeritud heategevusega, kogudusliku ja üldkirikliku diakooniaga, hingehoiuga, kaplanaatidega, sotsiaal- ja kogukonnatööga.

Assessor **Marko Tiitus** – *haridus, jumalateenistuselu ja kirikumuusika*, sh kõik, mis seotud usundiõpetusega, kirikliku alus- ja üldharidusega, teoloogilise kõrgharidusega, liturgia ja kirikumuusikaga. Samuti vaimulike ettevalmistus pastoraalseminaris, vaimulike täiendkoolitus ja retriit.

Piiskopid jätkavad peapiiskopi abilistena teenimist nendele määratud piirkondades.

Piiskop **Joel Luhamets** – Tööala: *peretöö*, sh kõik, mis seotud peredega, sh perekeskuse ning selle allüksuste tegevusega. Piirkond teenimisel peapiiskopi abilisenä Kirikuseadustiku § 63 lõike 2 alusel järgmises piirkonnas: Tartu praostkond, Viljandi praostkond, Võru praostkond, Valga praostkond, Pärnu praostkond ja Saarte praostkond. Piiskopi asukoht Tartus.

Piiskop **Tiit Salumäe** – Tööala: meedia- ja kommunikatsioon, avalikud suhted, autasustamine ja tunnustamine, muinsus-, kunstiväärtused, pärand ja arhitektuur. Piirkond teenimisel peapiiskopi abilisenä Kirikuseadustiku § 63 lõike 2 alusel: Lääne praostkond, Järva praostkond ja Viru praostkond, eestikeelne diasporaa Euroopas ja Venemaal. Piiskopi asukoht Haapsalus.

Peapiiskop **Urmas Viilma** on EELK juht ja ülemkarjane ning ülevaataja nn Suur-Tallinna piirkonnas, kuhu kuuluvad Tallinna praostkond, Lääne-Harju praostkond ja Ida-Harju praostkond, samuti eestikeelne diasporaa Ameerikas, Kanadas ja Austraalias.

EESTI KODANIK OLLA ON UHKE JA HÄÄ.

Kodanikupäeval, 26. novembril tänati ja tunnustati tublisid kodanikke.

Eesti Ajaloomuuseumi Suurgildi hoones tänuüritusel andis siseminister **Andres Anvelt** esmaspäeval, kodanikupäeval üle kodanikupäeva aumärgid. Aumärki antakse välja alates 1998. aastast. Tänavu tehti tunnustusele kokku 81 ettepanekut ja aumärgi pälvisid 15 inimest.

Kodanikupäeva aumärgi üks saajaist oli **Heiki Magnus** (52) Haapsalust. Tema kandidatuuri esitasid kaaskodanikud Haapsalust. "Kaitseliidu nooremveebel, Lääne maleva teavituspealik on väga aktiivne rahvuslike tähtpäevade korraldaja," ütles tema iseloomustamiseks piiskop **Tiit Salumäe**. Tema jaoks on oluline säilitada Läänemaa ajaloopärandit. Samuti korraldab ta Haapsalus ja Ristil märtsi- ja juuniküüditamise mälestuspäevi. Sellel aastal oli ta Eesti Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse liikmena liidu kokkutuleku ja XXV tegevusaasta tähistamise peakorraldaja. Tema koostatud näitus „Haapsalu Vabadussõja mälestussammas vanadel fotodel“ on pälvinud suurt tähelepanu.

Kodanikupäeva puhul tänas ka välisministeerium aukirjaga rahvadiplomaate ja kodanikuühendusi, kes on andnud oma panuse Eesti tutvustamisele maailmas. Taolist üritust korraldatakse kaheksandat korda. Aukiri antakse inimesele või kodanikuühendusele, kes on vabatahtlikkuse alusel pikaajaliselt ja silmapaistvalt hoidnud eesti keelt, kultuuri ja vaimusust ning panustanud Eesti riigi hea maine loomisesse oma asukohamaal. Teiste hulgas pälvisid tunnustuse Stockholmi eesti koguduse õpetaja **Tiit Pädam** eesti keele, kultuuri ja traditsioonide alalhoidmise ning edasikandmise eest Rootsis; eestikeelse kogudusetöö eestvedaja organist **Dagmar Õunap** eesti muusikakultuuri hoidmise ning kontserttegevuse korraldamise eest Soomes ning Lääneranniku Eesti Päevade meeskond päevade väga hea ettevalmistamise ja läbiviimise eest 2017. aastal.

Kodanikupäeva tähistatakse 26. novembril, kuna sel päeval 1918. aastal andis Maanõukogu välja määruse Eesti kodakondsuse kohta. Kodanikupäev on pühendatud Eesti kodanikule, tema õigustele ja

kohustustele ning selle eesmärgiks on teadvustada kodanikustaatus ja tõsta kodanikuuhkust.

Haapsalu lipuväljaku õnnistamine 26. novembril ja Heiki Magnusele Kodanikupäeva aumärgi üleandmisel 27. novembril Tallinna Suur-Gildi hoones minister Andres Anvelt poolt.

Sirje Semm
Eesti Kirik peatoimetaja

HINGEDEAJA PALVUS VANAL KALMSTUL.

5. novembril kogunes umbes 20 inimest Haapsalu vanale kalmistule tähistama hingedepäeva. Hingedepäeva traditsioon on väga vana, aastast 1006.

Hingedepäeva palvuse pidas piiskop Tiit Salumäe. Koguduse juhatuse esimees Madis Kütt juhtis küünlarännakut mööda vana kalmistu haudu. Panime küünlad tuntud ja ka tuttavate inimeste haudadele. Saime teada palju linna ja koguduse ajaloost ja inimestest.

Haapsalu esimene kalmistu on tegelikult Toomkirik ja ka maa-ala mis jääb Haapsalu Bowlingu maja taha. Edasi hakati inimesi matma Jaani kirikusse ja selle aeda. 1773. aastal kinkis Barbara von Richter maatüki kalmistuks luteri kogudusele. Maatükk asus väljaspool tolleaegset linna, Uuemõisale kuulunud põllul. Kalmistu pühitseti sisse 6. augustil 1773. See ongi nüüd Haapsalu vana kalmistu. Väike kabel, mis on surnuaia keskel, on tegelikult von Richterite perekonna haud. Ka meie panime nende mälestuseks küünla.

Peatusime ja laulsime mitme haua juures, küünlad panime põlema linna asutaja Buxhoevdeni järeltulijate, luuletaja Ernst Enno, Haapsalu legendaarse inimese Gunnar Ollo, linnapeade Krusensterni (hukatud Läti punaste poolt 1917) ja Hans Alveri, krahv De la Gardie, Haapsalu mudaravila asutajate Bergfeldti ja Hunniuse haudadel. Küünla süütasime ka helilooja Cyrillus Kreegi, köster Mölli ja Ilon Wiklandi vanaema ja vanaisa haudadel, samuti veel Hedwig Bülli vanemate haul.

Meenutasime ka meie kirikumehe Arnold Korjuse lahkunud abikaasat Viljat.

Vaikset rännakut kalmistul alustas piiskop Tiit Salumäe 121. psalmiga, mille viimane salm sobib selle lühikese kirjutise lõpuks: „Issand hoiab su minemist ja su tulemist nüüd ja igavesti.“

Requiem aeternam dona eis Domine, et lux perpetua luceat eis.

Julia ja Sirje Jätsa

VALGUST HINGEDEAEGA.

18.11.2017 pakkus Haapsalu Toomkirikus muusikalist kosutust kammerkoor Head Ööd, Vend Pärt Uusbergi juhatusel. Koor loodi projektikoorina Uku Uusbergi samanimelise diplomilavastuse tarvis 2008.a kevadel. Etenduste lõppedes polnud lauluhimu raugenud ja nii on koor jätkanud senini. Palju

on esitatud Pärt Uusbergi enda loomingut, nii et koor on olnud heliloojale omamoodi katselaboriks (selle sõna kõige paremas tähenduses).

Haapsalu kontsert kandis pealkirja Kiida, mu hing ning esitati meie oma suuruste – Cyrillus Kreek ja Arvo Pärt - ning saksa 19.saj. helilooja Anton Bruckneri loomingut. Noorte lauljate hästi kokkusulavad hääled andsid suurepäraselt edasi teoste helikeele ja sõnumi. Kuna Haapsalu oli Kreegi kodulinn, laulis koor lisaloona tema seatud rahvapärase koraali Mu süda ärka üles. Vaatamata õhtusele ajale ja vihmassele ilmale, oli kohal märkimisväärne arv kuulajaid.

Aasta pimedal ajal
Kaunite helide kajal
Laieneb valgusring.
Kiida Loojat, mu hing!

Tiia Laar

SEINÄJOE KOORID KÜLASTASID HAAPSALUT.

Seinäjoel kirikukoori ja Lakeuden Risti koori reisirakendusele Haapsalusse tuli pidulikult esile Soome 100. Veidi peale Soome iseseisvumist toimus ka Eesti iseseisvumine 24.02.1918 ja sedagi tähistatakse järgmisel aastal 100 aastat Eesti Vabariigi sünnipäeva.

Harvem on räägitud sellest, et ka Soome vabatahtlikud läksid Eestile Vabadussõjas appi. Eestil ei olnud sel ajal veel oma armeed ega ka sõjalist koolitust. Soomest läks eestlastele appi umbes 3700 vabatahtlikku. Nii ka Soomes oli Jätkusõja ajal üle 3000 eestlase "Soome poissi". Nad võitlesid Karjala kannasel, tõrjudes vaenlase rünnakuid. Mõlemal pool oli palju langenuid ja haavatuid. Teine maailmasõda oli katsumus mõlemale maale. Eesti taasiseseisvumine toimus augustis 1991.

Haapsalu Toomkirikus oli pidulik jumalateenistus 27. augustil. Jumalateenistusel mälestati "Soome poisse". Kõik koorid laulsid mälestuslauluna laulu "Suomalainen rukous". Jutluse pidas piiskop Tiit Salumäe ja organistiks oli Lia Salumäe. Lisaks meie koorile esinesid Haapsalu koguduse koorid. Olime harjutanud antud teemale sobivaid eesti keelseid laule ja kohalikud koorid oli õppinud soome

keeles laule, mida ühendkoorina esitasime. Lisaks olid Haapsalu koorid õppinud ka soome keelse ühislaulu. Koore juhatasid Lea Salumäe, Pirkko Rankila, Lia Salumäe ja Sirje Kaasik. Peale jumalateenistust oli kirikukohv ja tort. Tort oli ilusti kaunistatud ja sinna oli kirjutatud Eesti-Soome 100. Meie kooridel oli kahjuks veidi kiire laeva peale, aga suured tänud veel Haapsalu kogudusele külalislahkuse eest.

Aki Kivimäki (soome keelest tõlkinud Lea Salumäe).

LOVIISAS KÜLAS.

Haapsalu toomkooril oli huvitav ja omanäoline kontsertreis sõpruskogudusse Loviisa (Soome), kus toimus reformatsiooni 500. aastapäeva pidulik tähistamine. Kontsert ei olnud mitte traditsiooniline vaid oli muusika- ja sõnalavastus pealkirjaga "Reformatsioon elab". Etendus maalis kuulaja ette elava pildi Martin Lutherist kui usupuhastajast, reformaatorist aga ka armastavast abikaasast ja hoolivast isast. Lavastuses oli tolle aja muusika. Kandsime ette Martin Luteri koraale Bachi seades ja Schützi motetti topeltkooridele. Koorid oli riietatud ajastu kohaselt. Lavastusse olid kaasatud ka elukutselised näitlejad ja muusikud. Kontsertetendus toimus Martin Luteri sünnipäeval, 10. novembril. Muljed on väga võimsad ja etendus oli liigutav. Loodame, et meil õnnestub koos Loviisa rahvaga see teos ette kanda ka Haapsalus.

Lia Salumäe
Haapsalu koguduse organist

MARIA ELAB KOGUDUSELE KAASA BAIERIMAALT.

Haapsalu koguduse aktiivne liige Maria Strauss kolis aastaks Müncheni lähedale Saksamaale, kuid jõuab nelja lapse kõrvalt kursis olla Haapsalu koguduse tegemistega ning selles jõudumööda kaasagi lüüa. Johannese Sõnumite palvel räägib Maria kolimise põhjustest ja oma elust Baierimaal.

Miks ja kui kauaks kolisid lastega Saksamaale?

Tulime siia septembri alguses, plaan on jääda üheks kooliaastaks. Kolimise peapõhjus on, et perega koos olla, sest minu abikaasa Micha töötab Saksamaal. Kuue viimase aasta jooksul oleme perega koos elanud vaid kaks aastat - siis, kui Micha oli pärast meie neljanda tütre Grete sündi Eestis isapuhkusel. Ülejäänud aja on toiminud Eestis levinud peremudel: ema elab lastega Eestis, isa töötab välismaal ja viibib aeg-ajalt pere juures, nii kuidas töö ja rahakott võimaldavad.

Selle aasta alguses tuli meie vanimal tütre Rahelil mõte, et võiksime mingiks ajaks jälle Saksamaale elama minna. Meie vanemad tütre Rahel (14) ja Rebeka (13) on Saksamaal sündinud ja seal elanud, kuni me kuus aastat tagasi Haapsallu kolisime. See aeg on neil eredalt meeles ja loomulikult igatsesid nad taga seda, mis on eriti ilusana meelde jäänud: lasteaed ja algkooliaegsed sõbrad, toredad õpetajad, Baieri maitsev toit ja imeilus loodus, Oktoberfesti karussellid ja peomeeleolu, Müncheni Eesti kool ja sealsed sõbrad, siin elavad sugulased. Saksamaale mineku mõte meeldis kõigile

pereliikmetele. Meeldiv boonus on ka see, et meie nooremad tütre Gloria (6) ja Grete (4) saavad siin oma saksa keele oskusi täiendada.

Kuigi kaugel, osaled sa ka Haapsalu koguduse töös edasi. Mil viisil?

Mulle on tähtis end Haapsalu koguduse eluga kursis hoida. Kuulen ja loen huviga, mis seal toimub. Nii palju kui distantsilt võimalik, osalen välissuhete toimkonna töös. Olen selles toimkonnas Rendsburgi koguduse kontaktisik. Teen vajadusel väikesi tõlketöid. Samuti soovin toetada „Piibel köögis“ tegevust, otsin ja tõlgin sobivaid retsepte. Võimalusel kirjutan ka lugusid Johannese Sõnumitele.

Kuidas lapsed kohanesid? Kui palju teistmoodi on sealne koolielu?

Kohanemine oli päris pikk ja päris kõige ei ole nad veel harjunud. Korter, kuhu kolisime, oli lastele küll varasematest külaskäikudest tuttav, aga siiski on hoopis teine asi, kui pead iga sammu ja sõna juures arvestama naabritega.

Meie kodu asub Münchenist umbes 50 km lõuna pool maakohas. Ümberringi on karjamaad ja hobusekoplid, aga maja ees on ka kiired maanteed, kust isegi täiskasvanul on keeruline üle minna. Kui tahad kuskile jõuda, peab arvestama bussiaegadega või kasutama autot.

Koolisüsteem nõudis suurematelt tüdrukutele harjumist. Siin tuli valida, mis suunitlusega klassi minna. Rahel valis majandussuuna, Rebeka kunstisuuna. Üsna raske on õppida kõiki aineid saksa keeles, sisust aru saada ja saksa keeles kirjutada. Rääkimisega neil õnneks muret ei ole, sest isaga suheldes on saksa kõnekeel neil kogu aeg kasutuses olnud.

Hindamine on siin Eestiga võrreldes tagurpidi - „üks“ on kõige parem hinne. Koolipäev algab juba kell 7.40, aga selle eest on igal päeval kell 12.45 tunnid läbi. Vahetunde on vähem ja kogu koolipäev on kompaktsem. Glorial oli selle võrra lihtsam, et tema läks väikese külakooli 1. klassi. Talle seal väga meeldib ja ta saab hästi hakkama. 1. klassi võib sisu poolest võrrelda Eesti eelkooliga. Grete käib naaberküla väikeses lasteaias, kus on kaks segavanuses rühma. Alguses oli ta rääkimisega tagasihoidlikum, sest saksakeelsed laused ei tahtnud eriti hästi välja tulla. Päev päevalt võib märgata, kuidas ta keeleliselt areneb ja julgemaks muutub. Õnneks on kõik lapsed päris hästi uude seltskonda sulandunud ja uusi sõpru leidnud.

Millega ise tegeled?

Minu peamine tegevus on laste eest hoolitsemine ja koduhoidmine. Gloria ja Grete on vaja hommikuti kooli ja lasteaeda viia ning lõunaajal jälle ära tuua. Elame Pähli külast veidi eemal ja ilma autota siit eriti kuskile ei pääse.

Suuremad tüdrukud saavad õnneks bussiga kooli ja koju sõita. Pärastlõunati on vaja vahel keegi huviringi viia või poodi sõita. Öhtuti naudime seda, et terve pere on koos. Michal on hea meel, et saab laste tegemistega vahetult kursis olla, väiksematega mängida ja suurematega igasugu teemasid arutada.

Sügisvaheajal sõitsime Baieris, Baden-Württembergis ja Tüüringis ringi ning külastasime vanu sõpru-tuttavaid. Paljusid neist ei olnud ma aastaid näinud. Et ka mu õde Mirjam elab Müncheni kandis, on tore ka temaga aeg-ajalt kokku saada ja midagi vahvat ette võtta.

Gloria esimene koolipäev.

SAAME TUTTAVAKS: JAANUS KÕUTS KOGUDUSE NÕUKOGU UUS LIIGE.

„Meie oleme ühe väga hea inimese kaotanud, aga Haapsalule ja Haapsalu kogudusele on Jaanus suur võit.” Need sõnad ütles Tallinna praost Jaan Tammsalu piiskop Tiit Salumäele, kui Tallinna Jaani koguduse lastetöötaja Jaanus Kõuts kolis koos perega Haapsallu.

Nüüdseks on Jaanus ja Maarja Kõuts koos neljase Kaarliga kaks aastat Haapsalus elanud. Jaanus on lasteraamatukogu juhataja, Maarja on SA Haapsalu ja Läänemaa muuseumid turundus- ja kommunikatsioonijuht.

Raamatukoguhoidjaks õppinud Jaanus töötas Tallinnas rahvusraamatukogus veebiarhiveerijana, talletas seda teavet, mis eksisteerib ainult veebis. „Iga veebisait kaob varem või hiljem ja neist ei jää jälge,” selgitas Jaanus. „Vanu raamatuid saab antikvariaadist, aga veebisait on nagu ainueksemplar.” Ta on töötanud peaaegu kümme aastat ka Rocca al Mare kooli raamatukogus.

Oma tööst lasteraamatukogus arvab Jaanus, et temasugusele on see unistuste töö. Mõni, kel on rohkem raha, võiks isegi peale maksta võimaluse eest töötada armsas kohas nii toredate kolleegide, ja muidugi lastega, kes hoiavad vormis ega lase stagneeruda. Et see on üks tore töökoht, näitab ka tõsiasi, et Jaanus oli 33 aasta järel esimene uus töötaja lasteraamatukogu neljaliikmelises peres. Ühtki teist sellist asutust või osakonda, kus töötajaskond on püsinud paigal 33 aastat, ta ei tea. „See on juba nagu perekond,” nentis Jaanus. „See perekond on laste lugemislaua ja lugemisharjumuse eest väga head hoolt kandud ja mul hea olla selle pere liige.”

PISA-test näitab, et Eesti koolilapsed on maailmas ühed taibukamad, see puudutab ka lugemisoskust ja loetu mõistmist. Eestis on selles parimad Hiiumaa lapsed, läänlased on kohe järgmised. „Üks väike panus selles on ehk ka meie lasteraamatukogul, et lapsed loevad ja saavad aru, mida loevad,” sõnas Jaanus. Lugemisoskus on Jaanuse sõnul suurepärane vahend ka tänapäeval nii levinud keskendumisraskuse vastu. Raamatukogust saab sellegi puhul abi. Näiteks aitas üks rahutu laps raamatukogus vahetada heliraamatutel patareisid. See oli põnev ja ta tegeles sellega terve tunni.

Teekond usu juurde

Erinevalt abikaasa Maarjast ei ole Jaanus kasvanud kristlikus peres. Jeesuse nime kuulis ta 5aastasena vanaemalt. Noorena jäi ta usu ja usklike suhtes siiski skeptiliseks. Pööre tuli keskkooli lõpetamise järel 1994. „Sain aru, et kõik need lood ei olegi lood, vaid et selle taga on elav Jumal, keda ma ei saanud enam eitada,” sõnas Jaanus. Äratundmine ei sündinud üleöö, aga mis sellel teekonnal juhtus, jätab Jaanus enda teada, sest see on tähtis ja tähenduslik vaid teekäijale endale. Teistele on see lihtsalt mingi sündmuste jada, ütleb Jaanus.

„Leeri läksin 25aastasena, leidsin, et mis ma niisama käin kirikus. Et ma koguduse liikmeks sain, on abikaasa eestpalvete vili, tema on Haapsalust pärit, siin leeris käinud. Ta ei varjanud, et on kristlane, aga usust ta ei rääkinud. Kui ütlesin, et lähen leeri, tuli välja, et ta on kolm kuud palvetanud, et mul oleks vaimne selgus ja kindel alus,” kirjeldas Jaanus. „Olen paljus abikaasale toetunud, ta on minust noorem, aga usuelus küpsem.” Leeris käis Jaanus Tallinna Jaani kirikus, tema õpetajad olid Toomas Paul ja Aarne Hiob.

Abikaasa Maarja kaudu sai Jaanus tuttavaks vendade Reinarudega Lääne-Nigula kogudusest – Joeli ja Danieliga. Vendadel oli tahtmine bändi teha, aga basskitarrist oli puudu. Selle koha täitis Jaanus. Nii hakkas 2001. aasta sügisel Lääne-Nigula noorteõhtutest välja kasvama kristliku sõnumiga rokkansambel Crux. Kui noorim vendadest, Samuel, Taeblass keskkooli lõpetas ja Tallinna läks, tegid vennad Flammo nime all rokilaadset muusikat, Crux jäi tahaplaanile. Flammo arenes praeguseks Reinaru Vendadeks.

„Olen rõõmus ja tänulik, et sain ühes etapis selle reisi kaasa teha, see oli ka minu vaimuliku kasvamise kool,” nentis Jaanus. Kümne aasta jooksul andis Crux umbes 300 kontserti, ilmus neli CD-d. Igal nädalal tehti proovi. Jaanuse arvepidamine näitab, et proovide ja kontsertide peale kulus kokku aastajagu päevi, umbes kümnendik Cruxi perioodi elust.

Jaanus ütleb, et teeb Haapsalu koguduse noortega muusikat, aga bänditegemise isu on täis. Sellega on ta olnud seotud 9. klassist 2011. aastani. Muusikakoolis ta käinud pole, küll aga muusikakallakuga klassis. Koos abikaasaga on ta laulnud Lääne praostkonna noortekooris ja poolprofessionaalses kooris Noorus, kus proovi tehti kaks korda nädalas.

Laste- ja noortetöö tegija

Tallinna Jaani koguduses tegi Jaanus koos abikaasaga neli aastat laste- ja noortetööd. Haapsallu kolides oli loomulik, et ta hakkab koguduses noortega tegelema. Nüüd teevad nad seda tööd koos Mari Kuliga.

„Tunnen, et olen koguduses teretulnud,” ütleb Jaanus.

Haapsalu koguduses käib kaks korda kuus koos pühapäevakoolist välja kasvanud noorte rühm. Noori oli kuus, aga et kaks läksid koos vanematega välismaale, on neli alles. Praegune rühm käib koos 2015. aasta lõpust, enne seda noortetööd koguduses ei olnud. Haapsalu noortega on käidud Põltsamaal palvapäevadel ja suvisel noortefestivalil JäPe, kus on ka teistest konfessioonidest noori. Noored ise pidasid kõige ägedamaks loovuslaagrit. Külal on käidud Lääne-Nigula koguduse noortel. Kui ühel üritusel oled juba käinud, siis on järgmine kord juba palju tuttavaid ees.

Jaanus mõonab, et kristlasnoori on võib-olla vähe näha, aga kui käia kristlikes noortelaagrites või muudel üritustel, näeb, et neid noori polegi nii vähe. Suured kokkusaamised annavad võimaluse näha, mis Eestis toimub. „Kristlasena usun, et Jumal hoolitseb kõigi eest ja kes laseb enda eest hoolitseda, selle eest hoolitseb Tema rohkem. Nii tunnen ka enda suhtes. Jumal on kogu aeg pakkunud erinevaid võimalusi või teeotsi. Minu otsustada on, kas võtan vastu. Mulle on Jumal lasknud tegelda laste ja noortega. Olen talle selle eest tänulik”.

Jaanuse erialaga haakus nostalgiapäevil korraldatud raamatulaat. Nimelt sai kogudus aastaid tagasi Ameerikast annetuseks suure hulga ingliskeelset kirjandust. Mari Kuli eestvedamisel ja Jaanuse abiga said nostalgiapäevalised neid valida ja ühe perepäeva raames peetud raamatumüügil ka väikese tasu eest osta.

Jaanuse ja Maarja nelja-aastane poeg käib lastekiriku tundides ja siis on ka keegi vanematest jumalateenistusel. Teistel pühapäevadel on nad harvad kirikuskäijad, sest kui Jaanus on ka laupäeviti tööl, siis ongi neil pühapäev ainuke perega koos puhkamise või kuhugi sõitmise päev. Jõudumööda osaleb pere ka muudes ettevõtmistes. Jaanus meenutas hingedepäevast jalutuskäiku kalmistul ja kirikukontserte. „Kontsertidel katsume käia, aga koguduse kooride töös me ei osale, kuigi Nooruse koorile olen tänulik, sest abikaasaga saime just seal tuttavaks,” sõnas Jaanus.

„Mulle meeldib lastega töötada. Kui me praegu ei tegele lastega, ei ole meil tulevikus inimesi, kes näiteks kasutaksid neid maju, mille ehitamisega me tegeleme,” sõnas Jaanus.

Jaanus ütleb oma (usu)elu üle arutledes, et mõnikord on elu kummaline ja seletamatu. Seda, mis juhtub, tasub tähele panna ja meeles pidada, kas või üles kirjutada, kuigi mõni asi võib tunduda imelik. Pilt võib killukestest kokku tulla kunagi hiljem. Pisikesi seiku unustades võib aga juhtuda, et inimene ei oska enam mõnda asja seletada ja siis ta kas unustab selle või eitab. „Imelist juhtub kogu aeg, me ei oska seda märgata,” tõdes Jaanus. „Tunnen enda puhul õrna suunavat kätt. Ka siis, kui ma

pole teinud parimaid valikuid, pakutakse mulle teeotsi, et mu elu läheks edasi positiivses suunas.”

Jaanus Kõuts

Sündinud 1976 Viljandis. Viljandi kultuurikolledžist on tal raamatukoguhoidja haridus. Infoteaduste magistriks sai Tallinna ülikoolis. Haapsallu tuli Jaanus Kõuts rahvusraamatukogust, kus ta oli veebiarhiveerimise juhtivspetsialist. Praegu on ta Lääne maakonna keskraamatukogu lasteosakonna juhataja. Abikaasa Maarja Kõuts töötab turundus- ja kommunikatsioonijuhina SA-s Haapsalu ja Läänemaa muuseumid. Ta on lõpetanud 2000. aastal Haapsalu gümnaasiumi. Õppinud Tallinna tollases pedagoogikaülikoolis kultuuriajalugu ja kultuurikorraldust. Töötanud Kadrioru kunstimuuseumis, Eesti vabaõhumuuseumis ja Tallinna linnamuuseumis.

Peres kasvab nelja-aastane poeg Kaarel.

Hobide kohta ütleb, et meeldib lugeda, vahel käib jooksmas või korvpalli loopimas.

Lehte Ilves

NATUKE NALJA.

Õpetaja: "Jõuluajal pole kõige olulisem kinkide soovimine, vaid miski muu. Mis see võiks olla?"

Juku: "Ikka see, et soovitud kingid ka kätte saame."

TÄNU ANNETUSTE EEST.

Täname kõiki koguduse liikmeid, kes on oma liikmeannetuse teinud ja võtavad aktiivselt osa koguduse elust. Koguduse täiskogu liige on konfirmeeritud ja koguduse liikmenimekirja kantud isik, kes aasta jooksul on teinud nimelise annetuse ja käinud armulaul. Kellel liikmemaks veel tasumata, palume seda teha lähemate nädalate jooksul. Summa tasutakse kantseleis või koguduse pangakontole: SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032. Registrikood 80210533. Selleks, et koguduse liikmed saaksid liikmeannetuselt tulumaksu tagasi, edastab kogudus andmed Maksu- ja Tolliametile. Kogudus saab edastada andmed nende annetuste kohta, kelle isikukoodi me teame. Palume märkida ülekandele maksja ees- ja perekonnanimi.

SÜNNIPÄEVAD DETSEMBRIS.

1. dets	Olavi Tutt	
2. dets	Linda Reinsaar	91
	Relika Aviste	
	Mare Padu	
3. dets	Varje Võrklaev	
5. dets	Alma Leppik	96
	Viia Birnbaum	74
	Lea Kiis	
	Jaan Aabram Altoja	
6. dets	Liisa Raag	
8. dets	Ragne Miller	
9. dets	Kaido Kliss	
11. dets	Kairi Altoja	45
	Ahto Eesmäe	
12. dets	Elise Sarapuu	89
	Karin Julge	35
	Hedi Laadi	
	Jaagup Toompuu	
13. dets	Krista Leppiko	
	Hanna Stina Lepmets	
14. dets	Erna Virro	84
	Kairit Martson	
15. dets	Heino Koha	78
	Marge Kivi	60
16. dets	Magda Küünarpuu	87
	Janno Stern	30
17. dets	Arvi Sinisaar	75
	Luule Sinisaar	80
18. dets	Annika Annus	
	Mona Kase	25
19. dets	Leili Kirs	75
	Morten Nõupuu	
22. dets	Andres Lingkreim	45
23. dets	Liilia Šipulin	
	Kadi Saviir	
	Keitlin Viita	
24. dets	Mariliis Olenko	
25. dets	Tiit Salumäe	
	Liis-Marii Järve	
27. dets	Marleen Randpere	
28. dets	Jüri Salumäe	
	Liina Gontmacher	
29. dets	Ülo Niin	76
	Kristel Üksvärav	
30. dets	Katrin Alliku	
31. dets	Lehte Ilves	

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Ta tuli omade keskele, ent omad ei võtnud teda vastu. (Jh 1:11)

Jeesus tuli omade keskele ... Ta sündis Jumala äravalitud rahva hulka, Tema, Jumal. Ja Tema oma rahvas lõi Ta risti. Võime mõtiskluse aluseks oleva salmi konteksti laiendada: Jumal sai inimeseks, Jumal sündis inimesena inimkonna sekka. Ja inimkond heitis Ta enda hulgast välja, öeldes: tapame Ta, siis saame Temast lahti! Jeesuse omad ei võta Jeesust vastu ... Jõulude ajal, Jeesuse sünni tähistamise päeval, sünnib meile igal aastal uuesti Önnistegija, ent kas meie, tema omad, võtame Tema vastu? Kui paljud meist, kristlastest, Jumala lastest, võtavad vastu Jeesuse, meie Issanda?

Mõtleme, mis teeb jõuludest meie jaoks jõulud. Kas jõlukombed, jõulutoidud? Ehitud kuusk, valge lumine talveilm, kokku tulnud pere, kingitused, jõululaud täis head ja paremat, jõululaulud, jõuluvana, päkapikud, jõuluprogrammi vaatamine telerist. Aga Jeesus? Kas sellest on küllalt, kui me harda tunde saavutamiseks käime jõuluõhtul kirikus ja helistame Jõulutunneli annetustelefonile? Sellest ei ole küllalt! Jõulukombed on head, kirikuskäimine on hea, annetades head teha on hea, ent sellest ei ole küllalt. Jeesus ootab meilt palju rohkem.

Enne jõulupühi on meile antud 4-nädalane advendiaeg, ooteaeg, et võiksime valmistuda Jõululapse sünniks. Advendiajal räägime alati ka Ristija Johannesest, kes tuli Issandale teed valmistama. Issandale, Jeesusele tuleb valmistada tee, et Tema saaks meie juurde tulla. See tee on meie igapäevane meelega parandus. Kõik, mis on Jumalale vastumeelt, tuleb kõrvaldada: ahnus, uhkus, isekus, andeksandmatus, muretsimine, inimeste üle kohtumõistmine, jonn, kius ja kõik muu, mis on takistuseks meie suhtele Jeesusega. Miks kipub jõlukombestik varjutama Jeesuse tähtsust jõuluajal? Sest püha Jumala ees võib seista ainult püha inimene. Ainult püha inimene igatseb püha Jumala järele. Aga kui meie oleme jätnud ennast puhastamata, siis pole me pühad ega ole meis ka erilist igatsust Jeesuse järele. Jeesus on siis meie jaoks nagu osa jõlukombestikust, mitte see Ainus, kes jõulude ajal on ainsana tõeliselt tähtis. Kasutagem sel aastal advendiaega, et tunda jõulude ajal tõelist rõõmu Jeesuse sünnist.

**Armas Isa, armastuse Jumal!
Puhasta ja pühitse meid advendiajal,
et me Jeesuse kui kõige kallima kingituse
Sinu käest vastu võtaksime.
Loo meile rõõmsad jõulud, Issand!
Et Jeesus saaks tulla oma rahva keskele
ja need võtaksid Tema rõõmuga vastu.
Täname ja ülistame Sind, Isa,
et Sa oled andnud oma kalli Poja
meile Issandaks ja Päästjaks,
kõige kallimaks sõbraks ja
ustavaimaks armastajaks igavesti.**

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9 - 15.

Annetusmüük on avatud E,K,R 10-13 kantseleimajas.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse leppida kokku (tel. 52 80635).

Telefon

473 7166, 473 7167.

E-post

haapsalu@eelk.ee

Koduleht

<http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Facebook

<https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).
Registrikood 80210533
Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee
Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>
Toomkirik on avatud külastajatele R, L ja P 11 - 15. Vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe	E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.
Kristel Engman	E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda	E-post: lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.
Lia Salumäe	E-post: liasalumae@hotmail.ee; 53039 835.
Lehte Ilves	E-post: lehte.ilves@gmail.com
Karin Teder	E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss	E-post: mariastrauss@gmx.de
Tiia Laar	E-post: tiia.laar@gmail.com
Teno Ilves	E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovide, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

PAKUME SOODUSTELLIMUST KOGUDUSTE KAUDU:

Tellides vähemalt 5 lehte koguduse kohta, on ühe aastatellimuse hind 28 €

Tellides 10 ja enam lehte koguduse kohta, on ühe aastatellimuse hind 27 €

Sooduspakkumine kehtib 15. detsembrini 2017

VORMISTA SOODUSTELLIMUS KOGUDUSE KAUDU!

Ajaleht EESTI KIRIK igal kolmapäeval!

AITA KIRIKUL PÜSIDA!

TOETA

EELK USUTEADUSE INSTITUUTI

ja vaimulike, hingehoidjate,
kaplanite, diakooniatöötajate
ning kirikumuusikute
koolitamist.

Helista

900 9990

ja **toeta** Instituuti 5 euroga.

Helistada saab Telia, Elisa ja Tele2 võrgust.